

Komárom megye Kiváló Szakkörei

A „hetek”

A megyei tanács művelődési osztálya és a megyei művelődési központ ebben az évben is meghirdette a „Kiváló szakkör” pályázatát. A cél most is az, hogy a csoportokat ösztönözze a magasabb szakmai színvonal elérésére. Vegyünk részt a szakkörök megyei találkozóján, egyéb közművelődési fórumokon, s végül, de nem utolsósorban, közösségként is demonstrálják létüket!

Sajnos az előző évek mintegy húsz szakköréhez viszonyítva idén kevesebben pályáztak: **heten.** A részt vevő csoportok többsége — el-kerő módon ugyan, de kapcsolódik a művészethez. Közéjük tartozik a **tatabányai úttörőház bélyeggyűjtő szakköre** (vezetője Kun Lajos), a **nagyigmándi művelődési ház kézimunka szakköre** (vezetője dr. Márkus Jánosné), a **munkásotthonban helyet kapó Bányász fotóklub** (vezetője Obercsizán István) és az **Esztergomi Petőfi Sándor Általános Művelődési Központ képzőművész köre** (vezetője Bérczi Jánosné). Az idei pályázók másik nagy csoportja a természettudományok területén dolgozik. Itt kell megemlíteni a **dadi általános iskola természettudományos szakkörét** (vezetője Hajós Tibor és Hajósné Szabó Emőke), amely gyakorlatilag két csoportot jelent, továbbá a **szömödi általános művelődési központ Herman Ottó szakkörét** (vezetője Molnárné Gedra Mária), és a **Közművelődés Háza „Barbus” ak-**

varista és terrarista szakkörét (vezetője Balogh Zoltán). Amint a felsorolásból kiténik, gyermek- és felnőtt-csoportok egyaránt részt vesznek — vehetnek — a pályázaton. Az utóbbi évek gyakorlata szerint minden csoport, amely benevez, oklevelet kap. Ez tanúsítja részvételüket és eredményes működésüket. Emellett a résztvevők közül a jobbak anyagi támogatásban részesülnek, s a legjobbak nyerik el a „Kiváló Szakkör” címet, a vele járó hátezer forinttal.

Az 1988. évi pályázat keretében két csoport érdemelte ki az előbb említett minősítést. Az egyik az **Esztergomi Petőfi Sándor AMK képzőművész szakköre.** A csoport tíz éve alakult és hetenként tart foglalkozást, jelenleg negyvenen vannak. A tagok rendszeresen részt vesznek a helyi, a megyei és országos pályázatokon, kiállításokon. több nemzetközi vetélkedőre is beneveztek. Elsősorban a megyei kiállításokon szerepeltek eredményesen, ahol elismerték a

kiemelkedő szakköri munkát és az egyéni eredményeket. A szakmai megbecsülés jele, hogy az elmúlt években két alkalommal is a szakkör egy-egy tagjának munkája (Földes Vilmos, Bérczi Miklós) alapján készült a megyei gyermekrajz-kiállítás meghívója.

A másik elismerést érdemelt csoport a „Barbus” **akvarista és terrarista szakkör.** A jelenlegi szervezeti keretek között 1985-től működik a 60 tagú közösség, de máris jelentős eredményeket ért el szakterületükön. Az első években még csak kisebb bemutatókra futotta a kör erejéből. 1987-ben már országos bemutatót és találkozót szerveztek. Ebben az esztendőben a kiállítás és találkozót nemzetközi méretűvé szélesítették.

A beszámoló végére érve nem hagyható szó nélkül azon kollégák munkájának méltatása, akik a csoportokat vezetik. (Természetesen nem csak az idei pályázókra gondolok.) Évente több száz pedagógus és más foglalkozású ember fáradozik **jelképes tiszteletdíjért** (vagy anélkül), hogy egy-egy szakterület érdeklődőit összefogja, fejlődésüket segítse és irányítsa. Köszönet ezért mindannyiuknak, fontos, nélkülözhetetlen, amit tesznek. Aki teheti, segítse őket, aki illetékes az ügyben, viselje szíven erkölcsi megbecsülésüket!

A. Keresztesi József

A budai hegyvidék

Hazánk idegenforgalmi szempontból jelentős területeiről, városainkról már több könyv jelent meg. A fővárost övező, ritka szépségű természeti környezetről keveset tudunk. Ezek felfedezéséhez kíván kedvet teremteni a **Képzőművészeti Kiadó új fotóalbuma.**

Dr. Juhász Árpád geológus érdekesítő bevezetőjében mintegy kétfélszáz évet át-

kinve bemutatja a Budai-hegyvidék földtörténetét, barlangjait és növényvilágát. Dr. Gál Éva történész kiváló szakértelemmel kalauzol bennünket a települések és a kulturális emlékek történetében. Irásuk jobb megértéséért 34 reprodukció szolgálja.

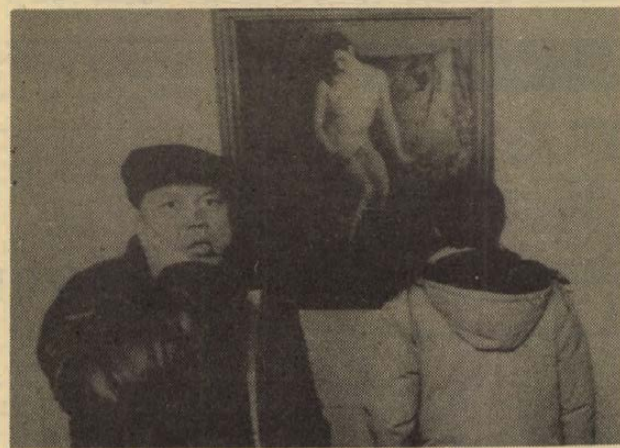
A budai hegyvidék sokszínű, kulturális örökséget, földrajzi, történelmi, néprajzi, művészeti,

látványait, a barlangokat, a növény- és állatvilág ritkaságait, a feles építészeti és művészeti emlékeket, a máig élő népszokások eseményeit 163 színes fotó reprezentálja.

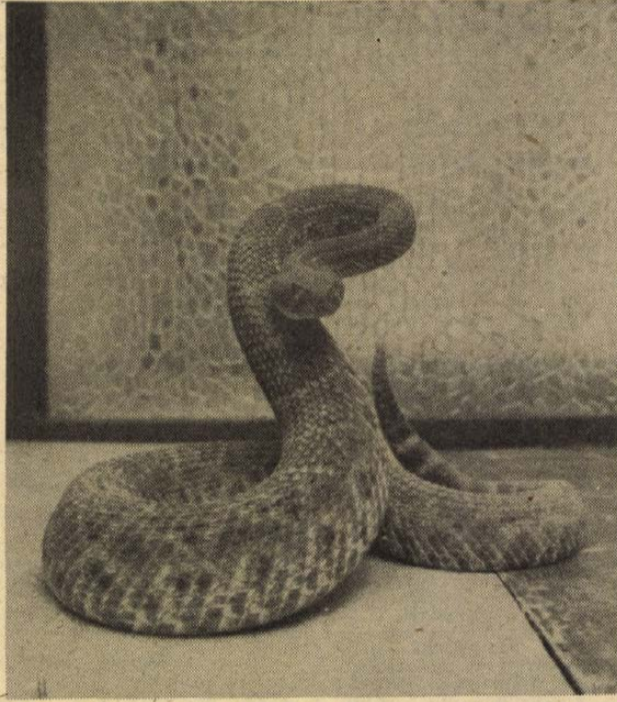
Tizenöt fotóművész sok-sok felvételéből Horváth Teréz gondos válogatása méltán kelti fel a fotóalbum iránt a külföldről hazra vagy hozzánk látogatók mellett a természetszerető olvasók figyelmét. A kiadó külön érdeme, hogy a kötetet angol és német nyelven is megjelentette.

Aktfestmény kiállítás

„Hogy mik vannak?!” — olvasható le az első pekinci aktfestmény-kiállítás látogatójának arcáról. A kiállításon, amely nem hivatalos, de élvezeti a kulturális politika irányítóinak rokonszenvét és támogatását, 28 idősebb és fiatalabb művész 135, meztelen nőket és férfiakat ábrázoló olajfestménye látható.

Vipera a frizsiderben

Egy másfél méteres vipera életkorát úgy állapíthatjuk meg, ha megszámláljuk a hulló farkokrészén lévő pikkelye-

ket. Az azerbajdzsáni Apseron-félszigeten elfogott hullót a szoros értelmében a lehülés érdekében néhány perc

hűtőszekrénybe kellett tenni. Az óvintézkedés távolról sem felesleges, különösen, ha figyelembe vesszük, hogy a vipera a másodperc tört része alatt áldozatába nagy mennyiségű halálos mérget fecskendez. Az egyetlen ellenszer az ugyanaból a méregből készített oltság.

Gyengeáramú elektroda érintésének hatására a kígyófogakból vékony sugárban sterill edénybe kerül a mérgező anyag. Háromezer kígyótól évente, mintegy 3 kilogrammnyi száraz mérget állítanak elő. A herpetológusok kígyótenyésztéssel és az állomány megóvásával is foglalkoznak. Különleges megelőző kezelésben részesítik — a természetes állapotoknak megfelelően — a legyengült állatokat. A farkokrész pikkelyei árulják el a hulló életkorát. (Fotó: MTI Külföldi Képzőművésztársaság)

Visszapillantás

Dupla csúcs a vízműveknél

Elérkeztünk a számvetések időszakához, az új tervek megfogalmazásához. Az Észak-dunántúli Regionális Vízműveknél természetesen a legnagyobb erőpróba a nyári csúcs volt, ami az átlagos évekhez mérten a kétszeresét is meghaladta. Mennyire tette ez próbára a szakembereket? Erről, valamint az idei tervekről beszélgettünk Bártfai Miklóssal, az ÉDRV közüzemi és szolgáltatási osztályvezetőjével.

— Az 1987. évi 48 nappal szemben 1988-ban a csúcsfogyasztási időszak május 2-tól augusztus 20-ig tartott, 110 napot foglalt magába. Nemcsak hosszabb volt az átlagosnál, de mennyiségi mutatói is jelentősen meghaladták azt, hiszen az 1987. évi 110 ezer m³ napi átlagfogyasztással szemben az 1988-as 135 ezer m³ volt.

— Mikor fogyasztottuk a legtöbb vizet?

— Ezerkilencszáznyolcvannegyolcban a legmagasabb napi fogyasztás július 27-én volt, 183 m³, ami 20 százalékkal magasabb az 1987. évi csúcsnál. Ezen a napon az ÉDRV a rendelkezésre álló termelői kapacitás 96 százalékát használta ki.

— Volt azonban olyan terület is, ahol vízhiánnyal küszködtek.

— A csúcsfogyasztási időszak alatt összesen hat telepen fordult elő hosszabb-rövidebb ideig tartó vízellátási elégtelenség. Klasszikus értelemben vett vízhiány csak Csolnokon, Almásneszmélyen és Kocson volt. Az 1987. évi, 16 településen előforduló vízellátási gondokkal szemben természetesen kedvező az 1988. évi hat. Mégis azt mondom, nekünk nagyon fontos, hogy mind a 300 ezer ember, akinek a vízellátását biztosítjuk, elégedett legyen szolgáltatásunkkal.

— Az okok feltárása bizonyára segíti önöket ebben.

— A vízellátási elégtelenségek okait vizsgálva megállapíthatjuk, hogy elsősorban kapacitáshiány lépett fel. Almásneszmélyen pedig sorozatos műszaki meghibásodás okozott vízhiányt. A csúcsidőszak tapasztalatainak értékelése meghatározza azokat a rövid távú fejlesztési és rekonstrukciós feladatokat, amelyek 1989-ben tovább fokozzák a vízellátás biztonságát.

— Konkrétan melyek ezek?

— Csolnokon a bánya vízbázis-rekonstrukciójának befejezése után folytatjuk a hálózat felújítási munkáit, mintegy hárommillió forint ráfordítással. Almásneszmélyen új kutatúrunk, amelyet a jövő évi csúcsra már bekapcsolunk. Oroszlány—Kisbér ellátásának javítása érdekében megkezdődik egy új, nagy átméretű vezeték építése a XV/C akna és a „K” csomópont

között. Tata térségében vállalatunk a tatai tanácsal megállapodást kötött, és közös anyagi erőforrásokkal vezetékcapacitási-növelő beruházást indít.

— Hogyan sikerült megbirkózni a hibaelhárítási feladatokkal?

— Idén állítottuk üzembe a két műszakban dolgozó, kifejezetten hibaelhárításra felszerelt gépjárműveket. Vállalatunk belső eddigi jók tapasztalatok, csökkent a hibaelhárítás ideje. Bizom benne, hogy a lakosság is megértéssel fogadta tevékenységünket, hiszen a hibaelhárítás mindig „felfordulással” jár. Tovább erősítjük vállalatunk URH-hálózatát a megye teljes területén. Ezzel a koordinációs munkát kívánjuk javítani.

— A vízmű tevékenységét nemcsak a vízfogyasztás területén értékeli a lakosság, hanem az önköltség által üzemeltetett strandok színvonalán is.

— Az idei nyáron a szokottnál is magasabb volt fűrdővendégeink száma. Anyagi lehetőségeinkhez mérten igyekeztünk kulturált kiszolgáltatást biztosítani. A Fényes fürdőn az idei szezonra adtuk át a felújított közös öltözőt, és rövidesen megkezdődik az épület alsó részének felújítása is. Itt új postát, ABC-t, és szociális blokkot alakítunk ki. Terveink között szerepel a kemping korszerűsítése is. Komáromban üzembe helyezték a fedett uszodát, ez a városi tanács beruházásában készült el. Feztergomban is megkezdődött a strandfürdő rekonstrukciója.

W.

Guinness: egy könyv, amely bekerült a Rekordok Könyvébe

Miről is vitatkozhatna egy angol urakból álló társaság vadászat után egy romantikus kastélyban, mint arról, hogy milyen gyorsan repül az aranylile, amelyet nem tudtak puskavégre kapni.

Kérdésükre azonban képtelenek voltak megkapni a választ. Történt mindez 1951. november 10-én, amikor a bosszantó esemény hatására, Sir Hugh Beaver a Guinness ügyvezető igazgatója elgondolkodott, hogy mit is lehetne tenni. 1954 augusztusában azonban, amikor a nemes társulat arról vitatkozott, hogy a fajd-e a leggyorsabb madár, s erre is képtelenek voltak választ kapni, már a tettek mezejére lépett.

Sir Hugh megkeresett két londoni urat, akiknek adgyűjtő irodájuk volt, s felvette nekik a kérdést: segítséget nyújtanának-e egy kiadvány megtervezésében. A kérdést eldöntötték és azonnal elkezdtek a mű összeállítását, amelynek eredményeképpen 1955-ben kikerült a nyomdából az első. 198 oldalas Guinness Rekordok Könyve, hogy elinduljon világhódító útjára. Azóta is tartja magát a bestsellerlistákon. A kiadások száma most már 262-re bővült, 35 nyelven.

1974-ben már maga a Rekordok Könyve is bekerült a Rekordok Könyvébe 23,9 millió példányszámmal. 1987-ben az egész világon értékesített példányszám 57 millió fölé emelkedett és a könyvek egymásra rakva több mint 163 ezer haladnának meg a Mount Everest magasságát.

Idén pedig először magyarul is megjelent, lehetőséget nyújtva mindenkinek (aki

hajlandó megfizetni a borsos árat), hogy csemegézhessen a komoly és komolytalan csúcsteljesítmények között.

Érdemes tudni például, hogy a legelső rekord Szent Simeon szerzetes nevéhez fűződik, aki 597-ben szállt le Szíriában egy oszlop tetejéről, ahol 45 évet (1) töltött.

Idén került be a Guinness könyvbe a japán Hideaki Tomojori, aki emlékeztető sorolta fel a „pi” értéket 40 ezer tizedesjegyre.

Tagja a díszes társulatnak Edwin Moses is, aki a 400 méteres gátfutásban 122 versenyt, 9 évig és 281 napig nem talált legyőzőre.

De nézzünk néhány bohókás rekordot a könyvből. Egy Iowa állambeli (USA) egy férfi 65 éven át csuklott, míg a legtöbb tüszentés egy hölgy nevéhez fűződik, aki 978 napig tüszentett egyfolytában.

Pár érdekes csúcs az autózás világából. A leggyorsabb szériaautó a Porsche 959, a legdrágább a Rolls-Royce Phantom VI, ami 350 ezer fontba (több mint 30 millió forint) került. Jogosítványt legkitartóbban az angol Hargrave asszony próbált szerezni. 39 alkalommal bukott meg 8 év alatt, de 40-re sikerült neki. Még rajta is túlszerez az amerikai Fannie Turner, aki csak 104. próbálkozásra ment át az íráshélin. Egyébként jogosítványt legkönnyebb Egyiptomban szerezni, ahol a követelmény pofonegszerű: az autótól 6 méterre kell előre, majd ugyanannal hátra megnézni és kész. Csúcsok az állattenyésztés világából. A legnagyobb tyúkfarm az USA-ban van, ahol 4,8 millió tyúk naponta mintegy 3,7 millió tojást to-

jik. A legtöbb pulykát egy angol farmon tartják, 8 millió darabot. A legdrágább bika 2,5 millió dollárért kelt el Kaliforniában 1974-ben. 1985-ben szintén az USA-ban egy Holstein tehénért 1,3 millió dollárt fizettek. A legnagyobb szarvasmarha 2267 kilogrammos, míg a legnehézebb sertés 1157 kilogrammos volt. A legszaporább egy dán koca, 34 malacot ellet.

Végül lapozgassunk bele a különleges teljesítményekbe, az igazán bohókás rekordokba is. Címzavakban: ágygurítás: egy kerek kórházi ágyat 5204 kilométeren keresztül toltak. Almahozás: az egy almáról lefejtett leghosszabb, egybefüggő hék 52,51 méter 11 és fél óra alatt. Bélyegnyalás: az ausztrál Ian Thomas 4 perc alatt 204 bélyeget nyalt fel borítékra. Beszéd: a folyamatos beszéd csúcsa 200 óra. Csókolódzás: a világcsúcs 17 nap 10 óra. Gumicsizma-hajtás: az angol Tony Rodgers 53 méterre dobott el egy gumicsizmát. Kézen járás: rekordját 1400 kilométerrel egy osztrák férfi tartja. Sörivás: Steven Petrosino 1,3 másodperc alatt ivott meg 1 liter sört, de ráta is túlszerez egy angol úr, aki 6 másodperc alatt ivott meg 2 liter sört. A téglahajtás csúcsa 44, míg a tojás-hajtás 96,9 méter. A vicceselés 48 óra 30 perc, s még lehetne folytatni a sort számtalan rekorddal, amelyek hol nevetetnek, hol elgondolkodtatnak, de az is lehet, hogy valakit próbálkozásra is sarkallnak. A lehetőség adott, a könyvbe be lehet kerülni!

Szöts István